

Siseministeerium
info@siseministeerium.ee

Teie 18.12.2025 nr 1-6/3331-1,
SIM/25-1422/-1K/
Meie 09.02.2026 nr 1.2-3/3188-2

Kooskõlastuskiri relvaseaduse muutmise seaduse eelnõule

Lugupeetud minister

Esitasite Sotsiaalministeeriumile kooskõlastamiseks relvaseaduse muutmise seaduse eelnõu (edaspidi *eelnõu*).

Kooskõlastame eelnõu järgmiste alaealisi puudutavate märkustega arvestamisel:

1. Palume täpsustada eelnõu § 1 punkti 3.

Eelnõu § 1 punktiga 3 laiendatakse riigikaitstes osalevate isikute ringi ning edaspidi on riigikaitstes osalev isik füüsiline isik, kes on Kaitseliidu tegevliige, vabatahtlik ja toetajaliige. Meie jaoks on oluline, et riigikaitstes osalevaks isikuks relvaseaduse tähenduses ei loetaks alaealist. Kaitseliidu seadus ei defineeri, kes on Kaitseliidu vabatahtlik. Ka eelnõu seletuskiri ei ava, keda peetakse Kaitseliidu vabatahtlikuks. Seega ei ole arusaadav, kuidas riigikaitstes osalevate isikute ringi täpselt laiendatakse ning kas vabatahtlike hulka on hõlmatud ka alaealised.

Seetõttu palume:

- sõnastada eelnõu punktis 3 esitatud RelvS § 1¹ lõike 7 punkt 2 järgmiselt: „2) Kaitseliidu tegevliige, toetajaliige ja täisealine vabatahtlik;“ või alternatiivselt,
- muuta eelnõuga lisaks RelvS-le ka kaitseliidu seadust nii, et seal defineeritakse Kaitseliidu vabatahtlik, sätestades üheselt mõistetavalt, et vabatahtlikuks võib olla vähemalt 18-aastane füüsiline isik.

Üksnes seletuskirja vastava selgituse lisamine ei ole meie hinnangul piisav, kuna see ei välista Kaitseliidu vabatahtliku defineerimist mõnes muus õigusaktis ka alaealisena.

2. Palume eelnõust välja jätta § 1 punktid 26, 53 ja 54.

Eelnõu § 1 punktiga 26 antakse 15–17-aastasele isikule õigus vallata sporttulirelva paralleelrelvaloa alusel tingimusel, et tal on selleks lapsevanema kirjalikku taasesitamist võimaldavas vormis nõusolek. Seletuskirjas toodud muudatuste põhjendused ei ole veenvad. Toodud paralleel õhkrelvaga (RelvS § 18 lõige 5) pole kohane, kuna erinevalt tulirelvast on õhkrelva tsiviilkäive RelvS järgi piiramata.

Samuti ei ole kohane viide RelvS § 86 lg-le 8, sest see räägib kehtivas sõnastuses sporttulirelva kasutada andmisest vahetu järelevalve all, mis on oluliselt kitsam kui plaanitava

muudatusega antav õigus relva vallata. Ka seletuskirjas viidatud Soome regulatsioon on kitsam kui eelnõuga plaanitavad muudatused, kehtides muuhulgas teatud relvade suhtes ning konkreetsetele relvaga tehtavatele tegevustele. Seletuskirja kohaselt lahendatakse muudatusega eelkõige relva ohutu transpordi praktiline probleem, kuna vanemal ei ole võimalik alati last treeningule transportida. Spordivõistlusteks treenimine on saavutatav ka alternatiivsel ja oluliselt ohutumal viisil, näiteks relva hoidmisega spordiklubis või täiskasvanu poolt korraldatud transpordiga.

Kuna alla 18-aastaselt ei ole mootorsõiduki juhtimisõigust, siis peab laps hakkama relva transportima relva hoiukohast treeningupaika eelduslikult ühistranspordis. Lisaks, kuna muudatus on sõnastatud väga laialt ehk lapsele on antud relva valdamisõigus, mitte relva transportimise õigus hoiukohast treeningupaika, siis pole välistatud see, et laps võtab relva kaasa näiteks kooli, et ta saaks koolist otse mugavalt trenni minna. Relva transportimine avalikus ruumis alaealise poolt on kõrgema riskiga olukord, hõlmates endas ettenägematuid sotsiaalseid kontakte ja võimalust, et relv satub kolmandate isikute valdusesse, võrreldes sellega, kui alaealine kasutab sportulirelva treeningu ajal. Seejuures niisuguse riski realiseerumist ei aita täielikult ennetada see, et alaealine ise võib olla nõuetekohaselt koolitatud ja usaldusväärne.

Eelnõu § 1 punktide 53 ja 54 puhul on seletuskirjas küll öeldud, et muudatuse eesmärk ei ole alaealiste tulirelvadega harrastamise ulatuslik laiendamine, vaid kehtiva õiguse täpsustamine ja riskipõhine diferentseerimine, ent ometi alandatakse muudatusega tulirelva kasutada andmise vanuselist alampiiri 12. eluaastalt 10. eluaastale. See on oluline muudatus.

Meie hinnangul ei ole **eelnõu § 1 punktides 26, 53 ja 54** kavandatud muudatused kooskõlas ÜRO lapse õiguste komitee seisukohtadega, kes 2017. aasta lõppjärel dustes¹ tegi Eestile soovitusel keelata lastele üldine tulirelvade kasutamine (p 13). Samale soovitusel viitas komitee 2024. aastal² (p 45). Relvakasutamise õiguse laiendamist alaealistel võib tõlgendada riigi rahvusvahelise koostöökohustuse tahtliku eiramisena, kuivõrd riigil on kohustus teha laste kaasamist relvakonfliktidesse käsitleva lapse õiguste konventsiooni fakultatiivprotokolli rakendamisel koostööd ning vältida protokolliga vastuolus olevaid toiminguid (protokolli art 7). Komitee pädevuses on konventsiooni ja fakultatiivprotokollide tõlgendamine ja riikidele soovitusel andmine.

Nii lapse õiguste konventsiooni (LÕK) art 3 kui lastekaitse seaduse § 5 p 3 ja § 21 kohaselt tuleb kõigis lapsi puudutavates otsustes esikohale seada lapse parimad huvid. Me ei näe, et muudatustega kavandatud relvade käsitlemise võimaluste laiendamine alaealistel oleks selle põhimõttega kooskõlas. LÕK rõhutab lapse turvalist, kaitstud ja vägivallavaba kasvukeskkonda. Laps peab olema kaitstud kõigi selliste tegevuste eest, mis võivad ohustada tema turvalist arengut, sh mis normaliseerivad vägivalda.

Lisaks eeltoodule on nii **eelnõu § 1 punkti 26 kui 54** puhul meie hinnangul liiga üldsõnaline ning seetõttu ebaselge ja problemaatiline ka vanema nõusolekuga seonduv. Kavandatava muudatusega ei seata vanema nõusolekule mingeid tingimusi peale selle, et see peab olema kirjalikku taasesitamist võimaldavas vormis. Seega on ebaselge, millistele tingimustele peab nõusolek vastama (nt kas see on ühekordne, kas see peab olema antud konkreetseteks tegevusteks või saab see olla üldsõnaline nõusolek vallata relva kuni täisealiseks saamiseni kuhu iganes laps läheb), kellele see anda tuleb ning kes selle olemasolu kontrollib ja millal. Kirjalikku taasesitamist võimaldavas vormis nõusolek on ka SMSi, *Messengeri* vms platvormi

¹ UN. Convention on the rights of the Child. Concluding observations on the report submitted by Estonia under article 8 (1) of the Optional Protocol to the Convention on the Rights of the Child on the involvement of children in armed conflict. 08.03.2017. Kättesaadav: <https://docs.un.org/en/CRC/C/OPAC/EST/CO/1>

² UN. Convention on the rights of the Child. Concluding observations on the combined fifth to seventh periodic reports of Estonia. 18.06.2024. Kättesaadav: <https://docs.un.org/en/CRC/C/EST/CO/5-7>

vestluses vanema poolt vastuseks lapse küsimusele kirjutatud „OK“, mis ei tohi mingil juhul olla piisav.

Eraldi tähelepanu juhime sellele, et seletuskirja punktis 6.7 on eelnõuga kavandatavate muudatuste mõju ühiskonnale ja elanikkonnale hinnatud vaid positiivselt ega ole arvestatud, et plaanitavate muudatustega, mis laiendavad alaealiste relvakäsitlust, kasvab ka risk alaealisi kahjustavateks tagajärgedeks, sh ohtlikeks tagajärgedeks.

Eeltoodust tulenevalt ei toeta me eelnõu § 1 punktidega 26, 53 ja 54 plaanitavaid muudatusi ja palume need eelnõust välja jätta.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)
Karmen Joller
sotsiaalminister

Anne Haller anne.haller@sm.ee

Rebeka Pintson rebeka.pintson@sm.ee